

สรุปผลการดำเนินการ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)
ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะตามแผนปฏิบัติการ (Action Plan)
โครงการ การฟื้นฟูแปลงพืชอาหารสัตว์หลังการเกิดอุทกภัย
กิจกรรมย่อย ปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม
คณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกรมปศุสัตว์ ภายใต้ DLD-C ในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

๑. หลักการและเหตุผล

โครงการอนุรักษ์และพัฒนาระบบเลี้ยงกระบือเวียงหนองหล่ม สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย จัดทำขึ้นเพื่อบรรจุไว้ในแผนพัฒนา ด้านที่ ๕ ด้านการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิต ในพื้นที่บริเวณ เวียงหนองหล่มและบริเวณโดยรอบประกอบด้วยพื้นที่ ๒ อำเภอ ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลจันจว้า ตำบลจันจว้าใต้ ตำบลท่าข้าวเปลือก อำเภอแม่จัน และตำบลโยนก อำเภอเชียงแสน เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพทั้งด้านพืชและสัตว์ และบริเวณเวียงหนองหล่ม มี “ปางควายเวียงหนองหล่ม” ปางควาย คือบริเวณที่ชาวบ้านนำควายมาพัก และมีการทำคอก มีบ้านพักชั่วคราวสำหรับผู้เลี้ยง ตั้งกระจายอยู่โดยรอบ เวียงหนองหล่ม เป็นแหล่งที่ชาวบ้านนำควายลงไปกินหญ้าตามสันดอนต่างๆ และพื้นที่ที่รกร้างโดยรอบบริเวณเวียง หนองหล่มเป็นพื้นที่ ที่มีการเลี้ยงควายกลุ่มใหญ่ที่สุดในจังหวัดเชียงราย ซึ่งสามารถเข้าไปศึกษาเกี่ยวกับวิถีชีวิต ของทั้งคนและทั้งควาย ปัจจุบันปางควายรอบเวียงหนองหล่ม มีทั้งหมด ๓ ปางใหญ่ และ ๒ กลุ่มเกษตรกร รวมเกษตรกรจำนวน ๔๐ ราย จำนวนกระบือทั้งสิ้น ๑,๑๘๑ ตัว และขณะนี้ประสบปัญหาขาดแคลนพืชอาหาร สัตว์ ขาดพื้นที่ปล่อยให้แทะเล็มหญ้า เนื่องจากการดำเนินโครงการ มีการขุดลอกเวียงหนองหล่ม ซึ่งเป็นการ พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ในปี ๒๕๖๔ เริ่มมีการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่เวียงหนองหล่มและพื้นที่บริเวณโดยรอบจังหวัดเชียงราย จึงจำเป็นต้องปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์เพื่อเป็นแหล่งอาหารหยาบคุณภาพดีสำหรับเลี้ยง กระบือเพิ่มเติม จากแหล่งหญ้าธรรมชาติที่รอบๆเวียงหนองหล่ม โดยมีหน่วยงานร่วมบูรณาการการทำงาน ได้แก่ สำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย เทศบาลตำบลจันจว้า สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ แม่จัน และโครงการชลประทานเชียงราย สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์และร่วมกันปลุกสร้างแปลงพืช อาหารสัตว์ แต่ในช่วงปลายปี ๒๕๖๓ เกิดน้ำท่วมแปลงพืชอาหารสัตว์ดังกล่าวได้รับความเสียหาย ทำให้เกิดการ ขาดแคลนอาหารส่งผลกระทบต่อสุขภาพกระบือ กรมปศุสัตว์สั่งการให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย และหน่วยงานบูรณาการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามแผนระยะสั้น และระยะยาว จึงเป็นที่มาของโครงการปลุกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม ภายใต้แผนงาน การฟื้นฟูแปลงพืชอาหารสัตว์หลังการเกิดอุทกภัย

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อสนับสนุนให้มีแหล่งอาหารหยาบเลี้ยงกระบือในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม

๓. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงกระบือในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม ๒๖ ราย

๔. ตัวชี้วัด กลุ่มเลี้ยงกระบือในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม จำนวน ๑ กลุ่ม มีอาหารหยาบเลี้ยงกระบือ

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๘ : พฤศจิกายน ๒๕๖๗ - มีนาคม ๒๕๖๘

ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ : เมษายน - กันยายน ๒๕๖๘

๖. หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์เชียงราย

๗. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๑) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
- ๒) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแม่จัน
- ๓) สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเชียงแสน
- ๔) เทศบาลตำบลจันจว้า
- ๕) โครงการชลประทานเชียงราย
- ๖) ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ลำปาง

๘. ผลผลิต (Output)

- ๑) กลุ่มเลี้ยงกระบือในพื้นที่ปางควายเวียงหนองล่อง ได้รับการสนับสนุนหญ้าแห้ง จำนวน ๙๗,๐๐๐ กิโลกรัม เพื่อลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติ
- ๒) กลุ่มเลี้ยงกระบือในพื้นที่ปางควายเวียงหนองล่อง มีแปลงพืชอาหารสัตว์สำหรับเลี้ยงกระบือ จำนวน ๑ แปลง

๙. ผลลัพธ์ (Outcome)

กระบือมีสุขภาพดี เกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือมีความมั่นคงด้านอาหารสัตว์

๑๐. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

- ๑) ความสามัคคีภายในกลุ่มเกษตรกร
- ๒) กลยุทธ์การพัฒนากลุ่ม
- ๓) มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกลุ่มเกษตรกร

๑๑. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา

- ๑) เกษตรกรไม่สามารถควบคุมกระบือเข้าทะเล็มแปลงพืชอาหารสัตว์ที่ปลูกสร้างใหม่ได้ ทำให้พืชอาหารถูกเหยียบย่ำตาย จนไม่สามารถฟื้นคืนใหม่ได้ ต้องปลูกสร้างใหม่ทุกปี
- ๒) ส่วนใหญ่สำรองฟางไว้น้อย ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงกระบือ

๑๒. ภาพถ่ายประกอบ

ภาพการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายของกรมปศุสัตว์ (DLD Co-Ordinator: DLD-C)
โครงการ การฟื้นฟูแปลงพืชอาหารสัตว์หลังการเกิดอุทกภัย
กิจกรรมย่อย ปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีในพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่ม

วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ หน่วยงานร่วมดำเนินการประชุมร่วมกับกลุ่มเกษตรกรเลี้ยงกระบือฯ
ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลจันจว้า

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ คณะผู้บริหารเยี่ยมพื้นที่ปางควายเวียงหนองหล่มเพื่อรับฟังปัญหา
และร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหาลุสสุขภาพของกระบือ

วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘ การประชุมร่วมกับระหว่างหน่วยงานร่วมดำเนินการ ปางควายห้วยน้ำราก อ.แม่จัน จ.เชียงราย เพื่อวางแผนการปลูกพืชอาหารสัตว์และแผนการจัดการอาหารหยาบในช่วงฤดูแล้ง

